

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004230

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мальцев Василь Станіславович

2. Vasyl S. Maltsev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-9336-4566

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 191

Назва наукової спеціальності: Архітектура та містобудування

Галузь / галузі знань: архітектура та будівництво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Архітектура та містобудування

Дата захисту: 28-08-2026

Спеціальність за освітою: Архітектура та містобудування

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16056

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 67.23.05, 67.29.31, 67.29.69

Тема дисертації:

1. Принципи архітектурно-планувальної організації центрів психологічної реабілітації для військовослужбовців
2. Maltsev Vasyl. Principles of architectural and planning organization of psychological rehabilitation centers for military personnel

Реферат/анотація:

1. У вступі згідно до положень Закону України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (03.12.2021 № 1053-IX) розкрито актуальність дослідження в умовах зростання потреби у психологічній реабілітації військовослужбовців, окреслено проблемне поле формування спеціалізованого реабілітаційного середовища та його архітектурно-планувального забезпечення. Обґрунтовано спрямованість роботи на пошук таких просторових рішень, які поєднують медико-технологічні вимоги з архітектурно-планувальними рішеннями. У першому розділі «Передумови формування типології центрів психологічної реабілітації для військовослужбовців», який присвячено вивченню соціальних, медико-психологічних та містобудівних передумов розвитку середовища реабілітації, узагальненню зарубіжного і вітчизняного досвіду

проектування, будівництва й експлуатації спеціалізованих реабілітаційних об'єктів, простежено еволюцію підходів до лікувально-реабілітаційного середовища та зміну уявлень про роль архітектури у відновленні людини, здійснено аналіз наукової літератури та сформовано підходи до класифікації центрів психологічної реабілітації для військовослужбовців. У другому розділі «Архітектурно-планувальна організація ЦПРВ» обґрунтовується підхід до формування архітектурного середовища центрів психологічної реабілітації військовослужбовців як системи, що визначається сукупністю зовнішніх і внутрішніх факторів, які у взаємозв'язку формують вимоги до функціонального зонування, комфортності, безпеки та адаптивності простору. До зовнішніх віднесено нормативно-правові, містобудівні та природно-кліматичні чинники, які задають рамки: вибір ділянки й контексту, доступність, обмеження та вимоги до безпеки, інсоляції, шумового режиму й ландшафтного потенціалу. Внутрішні фактори (медико-технологічні, архітектурно-типологічні, соціально-економічні, ергономічні та технологічно-інноваційні) визначають зміст і логіку простору: склад функцій і сценарії терапії, зонування та маршрути, рівні приватності, вимоги до комфортності й керованості середовища. Ергономічні фактори подано як ключову групу внутрішніх чинників, що визначають архітектурно-планувальну організацію ЦПРВ: просторово-антропометричні вимоги (геометрія приміщень і комунікацій, антропометрія пацієнтів, габарити меблів/обладнання, безпечні поверхні та умови руху), принципи безбар'єрності й універсального дизайну (безперервна доступність, логічні горизонтальні та вертикальні зв'язки), а також психофізіологічні параметри середовища (світло, повітря, акустика, архітектурно-художній образ і трансформативність), які разом забезпечують комфорт, безпеку, зниження сенсорних перевантажень і підвищення ефективності. У третьому розділі «Рекомендації щодо проектування сучасних центрів реабілітації військовослужбовців» розроблено рекомендації щодо містобудівного розміщення та організації території центрів психологічної реабілітації військовослужбовців у структурі населених пунктів. Узагальнення світового досвіду на основі класифікації ЦПРВ дозволило виокремити три типологічні моделі локалізації таких закладів – у сформованій міській забудові, у приміській зоні та у віддалених рекреаційних ландшафтах – відповідно до функціонального профілю й тривалості реабілітаційних програм. Обґрунтовано, що міська локалізація забезпечує високу транспортну доступність і мультидисциплінарність допомоги, проте потребує компактних багатоповерхових рішень із компенсацією дефіциту відкритих просторів; приміська – створює баланс між доступністю та екологічною якістю середовища й дає можливість павільйонно-блокованої забудови з розвинутою системою ландшафтної терапії; рекреаційна – орієнтована на довготривалу комплексну реабілітацію з максимальним використанням природно-кліматичних чинників та мінімізацією зовнішніх стресорів.

2. The introduction reveals the relevance of the research in the context of the growing need for the psychological rehabilitation of military personnel, outlines the problem field of forming a specialized rehabilitation environment, and details its architectural and planning provision. The focus of the work on the search for spatial solutions that combine medical and technological requirements with architectural and planning solutions is substantiated. The first chapter, "Prerequisites for the formation of the typology of psychological rehabilitation centers for military personnel," is devoted to the study of social, medical-psychological, and urban planning prerequisites for the development of the rehabilitation environment, as well as the generalization of foreign and domestic experience in the design, construction, and operation of specialized rehabilitation facilities. It traces the evolution of approaches to the medical and rehabilitation environment and the change in ideas about the role of architecture in human recovery, analyzes scientific literature, and forms approaches to the classification of psychological rehabilitation centers for military personnel. The second chapter, "Architectural and planning organization of psychological rehabilitation centers for military personnel," substantiates the approach to the formation of the architectural environment of psychological rehabilitation centers for military personnel as a system determined by a set of external and internal factors that, in interconnection, form the requirements for functional zoning, comfort, safety, and adaptability of space. External factors include normative-legal, urban planning, and natural-climatic factors that set the framework: site selection and context, accessibility, restrictions, and requirements for safety, insolation, noise regime, and landscape potential. Internal factors (medical-technological, architectural-typological, socio-economic, ergonomic, and technological-innovative) determine the content and logic of the

space: the composition of functions and therapy scenarios, zoning and routes, privacy levels, and requirements for comfort and manageability of the environment. Ergonomic factors are presented as a key group of internal factors determining the architectural and planning organization of the centers: spatial-anthropometric requirements (geometry of premises and communications, anthropometry of patients, dimensions of furniture/equipment, safe surfaces, and movement conditions), principles of barrier-free and universal design (continuous accessibility, logical horizontal and vertical connections), as well as psychophysiological parameters of the environment (light, air, acoustics, architectural and artistic image, and transformability), which together provide comfort, safety, reduction of sensory overload, and increased efficiency. In the third chapter, "Recommendations for the design of modern rehabilitation centers for military personnel," recommendations are provided regarding the urban planning location and the organization of the territory of psychological rehabilitation centers for military personnel within the structure of settlements. The generalization of world experience based on the classification of centers allowed distinguishing three typological models of localization of such institutions – in the formed urban development, in the suburban area, and in remote recreational landscapes – in accordance with the functional profile and duration of rehabilitation programs. It is substantiated that urban localization provides high transport accessibility and multidisciplinary care, but requires compact multi-story solutions with compensation for the deficit of open spaces; suburban – creates a balance between accessibility and the ecological quality of the environment and enables pavilion-blocked development with a developed system of landscape therapy; recreational – is focused on long-term comprehensive rehabilitation with maximum use of natural and climatic factors and minimization of external stressors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мальцев, В. (2025). МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА ВІЙСЬКОВИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ НА ОСНОВІ НАУКОВО-ОБҐРУНТОВАНОГО ПІДХОДУ. Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування, (74), 423–434. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2025.74.423-434>
- Мальцев, В. (2023). ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ УСТАНОВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ. Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування, (67), 321–337. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2023.67.321-337>
- Мальцев В. С. Роль після-експлуатаційної оцінки та науково-обґрунтованого проектування в створенні реабілітаційного середовища для військовослужбовців Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування, (70), 259–268. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2024.70.259-268> (фахове видання України категорії «Б»).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куцевич Вадим Володимирович

2. Vadym V. Kutsevych

Кваліфікація: д. арх., професор, 18.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6128-7410

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мерилова Ірина Олександрівна

2. Iryna Merylova

Кваліфікація: к. арх., доц., 18.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2019-0780

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"

Код за ЄДРПОУ: 02070772

Місцезнаходження: вул. Чернишевського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давидов Анатолій Миколайович
2. Anatolii Davyдов

Кваліфікація: к. арх., доцент, 18.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2009-1491**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури**Код за ЄДРПОУ:** 02214165**Місцезнаходження:** вул. Вознесеньський узвіз, Київ, 04053, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Третяк Юлія Вікторівна
2. Yuliia V. Tretiak

Кваліфікація: д. арх., професор, 18.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7537-5929**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет будівництва і архітектури**Код за ЄДРПОУ:** 02070909**Місцезнаходження:** проспект Повітряних сил, Київ, 03037, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ковальська Гелена Леонідівна
2. Helena L. Kovalska

Кваліфікація: д. арх., професор, 18.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9873-5413**Додаткова інформація:** ;[https://orcid.org/0000-0002-9873-](https://orcid.org/0000-0002-9873-5413)https://scholar.google.com.ua/citations?user=_DWwb0wAAAAJ&hl=ru;<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211441517>;<https://publons.com/researcher/3177249/gelena-kovalska/>;

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Кравченко Ірина Леонідівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Кравченко Ірина Леонідівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Кочерга Олена Миколаївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності



Юрченко Тетяна Анатоліївна